

[Simonsen (Aarhus).]

fra Tilhængerens Side — maa erkende, at det holder ikke, naar der er Vanskeligheder og unormale Forhold. Saa længe alt er roligt, saa længe enhver sidder og passer sin Dont stille og roligt, er den kapitalistiske Samfundsordning med den hellige Ejendomsret og den frie Konkurrence til at leve paa, i hvert Tilfælde slæber det af, men saa snart der indtræffer noget uforudset, erkender man, at denne Ordning er uholdbar: der maa gribes ind. Jeg synes, det er af Betydning at erindre sig dette, og jeg glæder mig over, at man indrømmer, at det ikke gaar an at give helt frit Slag.

Angaaende Spørgsmaalene med Hensyn til Udlejning og Bestemmelser herom i det foreliggende Lovforslag er der sket en Henvendelse til mig i Anledning af, at jeg har den Ære at være mit Partis Ordfører i denne Sag. Dér gøres jeg opmærksom paa, at Bestemmelserne om Udleje i det foreliggende Lovforslag egentlig er alt for svage, og at de bør være mere omfattende. Denne Henvendelse vil jeg lige omtale, fordi den synes at vise, at Beboelsesforholdene og Optrækningen af Lejerne, Udnyttelsen af Fattigfolk øjensynlig er langt større og farligere, end i alt Fald jeg fra Begyndelsen havde tænkt. Det nævnes her, at der i Lovforslaget burde være saadanne Bestemmelser, at der overfor en Udlejer, som udlejer Lysthuse, Skure eller lignende til Beboelse, som ikke er i Overensstemmelse med Sundheds- og Bygningsvedtægterne eller Brandpolitilovens Bestemmelser, af Boligretten kunde fastsættes Erstatning for Tøj, Bohave og lignende, der ødelægges af Fugt, Raaddenskab, Svamp, o. s. v., ligesom Ejeren burde tilpligtes at anvise Lejerne af et saadant Skur Lejlighed indenfor samme Kommune i Løbet af 3 Maaneder til en overkommelig Pris, dog uden at paalægge ham Flytteomkostninger. Ligeledes menes det i denne Henvendelse, at der burde gives Boligretten Ret til at skønne over, om Købesummen, der fastsættes ved Salg af saadanne Smaaejendomme og Lysthuse og den Slags Ting, staar i rimeligt Forhold til Ejendommens Værdi. Det er Spørgsmaal, som kan fremdrages i Udvalget, men at der overhovedet kan fremkomme Ønsker om at faa saadanne Ting med i Loven, synes at vise, at det ikke blot er husvilde, der i en Kolonihave selv bygger et Skur at bo i, men at der ligefrem drives Forretning med saadanne Skure ved Udlejning til fremmede, uden at Ejeren selv bor i dem, og at de sælges for en stor Betaling til Folk, som ikke kan faa Bolig paa anden Maade. Det er natur-

ligvis fattige Arbejdere, der her er Tale om, Arbejdere med mange Børn; de er ulykkeligt stillede ved den Boliglovgivning, vi har, men de vil blive langt mere ulykkeligt stillede, hvis man væsentlig forringere den eller nøjes med utilstrækkelige fortsættende Bestemmelser.

Det er mig forebragt fra en Side, som jeg ved er paalidelig, at det allerede nu er meget vanskeligt her i Byen at faa Lejlighed for Familier, som har en 3 til 4 Børn. Der er oplyst det Eksempel for mig, at en Mand, der havde Familie med tre Børn, ikke kunde faa Lejlighed. Han maa placere sig paa anden Maade, skønt han kan betale, og skønt der har været ledige Lejligheder, som han har søgt. Han er blevet afvist, naar Værten har faaet at vide, at han har tre Børn. Man kan altsaa forestille sig, hvorledes Befolkningen vilde blive stillet, hvis man gaar til en Forringelse af den nuværende Ordning, og det vilde være Synd for disse Mennesker. Jeg er derfor glad ved, at der har vist sig saa megen Forhandlingsvillighed, at man kan fortrøste sig til, at der ikke vil blive givet helt op, men jeg vil haabe, at Samvittigheden hos de paa-gældende, der skal være med til at afgøre det vigtige Spørgsmaal, vil ruske saa stærkt i dem, at man faar en betryggende Ordning, som ikke fuldstændig ruinerer Fattigfolk og Arbejdere med Børn og andre, som i dette Forhold er den svageste Part.

Slebsager: Jeg skal først gøre et Par Bemærkninger til det ærede Medlem, der nu forlod Talerstolen (Simonsen [Aarhus]). Han fremsatte nogle Betragtninger over, hvilke Befolkningslag Husejeren hørte til, dels i Hovedstaden, dels i Provinsen, og mente, at det i Provinsen i stor Udstrækning var Arbejderne, som var Husejere og sad med Ejendomme paa 6—8—10 Lejligheder. Det er meget muligt, at det ærede Medlem har Ret i dette, men naar man skal slutte som han, at der ingenting var i Vejen, naar det blot var Arbejderne, som havde Lejlighederne, idet de behandlede Lejerne godt, medens Forholdet laa anderledes i København, hvor det ikke var Arbejderne, der ejede Ejendommene, saa kan man komme til det Resultat, som det ærede Medlem dog neppe vil komme til, at Kapitalismen er en udmærket Ting, naar det blot er Arbejderne, der er Kapitalister, men en meget daarlig Ting, hvis det er andre end Arbejderne, der er Kapitalister. Disse Folk, som det ærede Medlem talte om, der sad med Ejendomme paa 8—10 Lejligheder, er jo Kapitalister i den Forstand, hvori baade